

Handreiking watertoets

Versie maart 2021

Inleiding

De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen op een evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is niet een toets achteraf maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium. Het doel van de watertoets is het voorkomen van waterproblemen, zoals wateroverlast en verdroging, nu en in de toekomst. De initiatiefnemer verwoordt in een waterparagraaf zijn afweging van de waterhuishoudkundige aspecten. Het waterschap geeft hierover een wateradvies. De ruimtelijke plannen of onderdelen daarvan kunt u sturen naar watertoets@dommel.nl.

Voor meer informatie over de watertoets, zie: <https://www.dommel.nl/watertoets>.

Wat u in de waterparagraaf beschrijft

De waterparagraaf betreft een beschrijving van de waterhuishoudkundige situatie (oppervlaktewater, grondwater, hemelwater en afvalwater) in de huidige en toekomstige situatie. Welke wijzigingen treden er op en hoe wordt hiermee omgegaan?

Het waterschap ziet graag de volgende onderwerpen in de waterparagraaf beschreven.

Waterrelevant beleid en regelgeving

Beknpte beschrijving van generiek beleid - van zowel rijksoverheid als van provincie, gemeenten en waterbeheerders - met betrekking tot water voor zover dit ruimtelijke consequenties heeft, en op het ruimtelijke beleid voor zover dit de waterhuishouding kan beïnvloeden.

Huidige en toekomstige situatie van de planlocatie

Klimaat

Geef een doorvertaling van het (gemeentelijk) klimaatbeleid naar concrete maatregelen binnen dit plan. Hierbij kunt u denken aan maatregelen ter voorkoming van overlast als gevolg van intensievere buien, hittestress en verdroging.

Verdeling verhard oppervlak

Bij het schrijven van de waterparagraaf kunt u de onderstaande tabel gebruiken. Deze tabel bevat lege velden. Tijdens het schrijven van de waterparagraaf vult u de lege velden.

Tabel 1 Verdeling verhard oppervlak

	Huidig m2	Toekomstig m2
Daken		
Terrein verharding		
Onverhard terrein		
Totaal		

Bodem

Beschrijf in de waterparagraaf de bodemkenmerken binnen de planlocatie. Beschrijf de maaiveldhoogte ten opzichte van N.A.P. (Nieuw Amsterdams Peil). Beschrijf de grondsoort per laag en de kenmerken van de verschillende lagen grond. Beschrijf de doorlatendheid van de bodem en of de doorlatendheid (k-waarde(n)) is geschat of gemeten en met welke meetmethode uitgevoerd. Geef vervolgens gemotiveerd aan op welke wijze bij het ontwerpen van de infiltratievoorziening is omgegaan met de verkregen meetresultaten.

Grondwater

Onderbouwen wat de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) in het plangebied is en welke consequenties dit heeft op de inrichting van het plangebied. Beschrijf de grondwaterkwaliteit. Zijn er bijzondere omstandigheden die mogelijk de grondwaterstand beïnvloeden (zoals drainages en onttrekkingen). Een voldoende ontwateringsdiepte is nodig om grondwateroverlast te voorkomen. Om dit te borgen kunnen concrete bouwpeilen worden opgenomen in de planregels van het bestemmingsplan.

Oppervlaktewater

Aangeven of er oppervlaktewateren in het plangebied aanwezig zijn en welk effect het ruimtelijk plan op het oppervlaktewatersysteem heeft.

Afvalwater

Beschrijving hoe er in de huidige en toekomstige situatie wordt omgegaan met het afvalwater. Bij alle bouwplannen dient het uitgangspunt te zijn het scheiden van vuil water en (schoon) hemelwater.

Hemelwater

Voor hemelwater vraagt het waterschap om onderstaande voorkeursvolgorde toe te passen, waarbij optie 1 het meest wenselijk en optie 5 het minst wenselijk is:

1. bergen en hergebruik
2. bergen en infiltreren
3. bergen en vertraagd afvoeren naar oppervlaktewater (direct of indirect)
4. direct afvoeren naar oppervlaktewater
5. bergen en vertraagd afvoeren naar de riolering

Voorwaarden en uitgangspunten

- De initiatiefnemer dient deze voorkeursvolgorde te doorlopen en te beargumenteren voor welke optie wordt gekozen. 'Vasthouden' betekent infiltratie in de bodem. Als hergebruik en (volledige) infiltratie niet mogelijk zijn, is afvoer naar een oppervlaktewater/riolering mogelijk. In dit geval kan een compenserende berging noodzakelijk zijn. Bij een compenserende berging kan worden gedacht aan een vijver, een infiltratievoorziening of buffersloot met een geknepen afvoer naar een watergang.
- Gemeenten stellen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid eisen aan de afvoer van hemelwater.
- Voor hemelwaterafvoer naar oppervlaktewater gelden de bepalingen uit de Keur, art. 15 van de Algemene regels resp. art. 13 van de Beleidsregels. Voor nieuw verhard oppervlak is het uitgangspunt hierbij dat een bergings-/infiltratievoorziening wordt aangelegd met 60 mm (60 liter per m²) berging.

- In de waterparagraaf dient duidelijk te worden welk type infiltratie- en/of bergingsvoorziening wordt toegepast. Middels een tekening kan inzicht worden gegeven in de locatie en het ruimtebeslag van de voorziening(en). Hierbij dient aandacht te worden besteed aan de leegloop en overstort van de voorziening. Tevens dient u inzichtelijk te maken dat de nieuwe ontwikkeling geen wateroverlast elders veroorzaakt.
- Bij de inrichting, bouw en beheer dienen zo min mogelijk vervuilende stoffen te worden toegevoegd aan de bodem en het grond- en oppervlaktewatersysteem. Conform de waterkwaliteitsrichts '1. Schoonhouden 2. Scheiden 3. Zuiveren' dienen de mogelijkheden voor bronmaatregelen (schoonhouden) te worden onderzocht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zorgvuldige materiaalkeuze (pakket duurzaam bouwen), geen blootstelling van uitloogbare bouwmaterialen zoals zink, koper en lood aan hemelwater en een verantwoord beheer van de openbare ruimte (weg- en groenbeheer).

Gebiedspecifieke waterbelangen

Met een Watertoetsviewer kunt u eenvoudig en snel inzicht krijgen in de gebiedsspecifieke waterbelangen voor uw locatie. Het gaat daarbij onder andere om de volgende belangen:

- Keurbeschermingsgebieden (waaronder ecologische hoofdstructuur en natte natuurparels)
- Waterbergingsgebieden (waterbergingsgebieden, en voorlopige reserveringsgebieden)
- KRW waterlichamen
- Profiel van vrije ruimte. Deze is bedoeld om ruimte vrij te houden voor toekomstige ontwikkeling van de watergang. Het profiel van vrije ruimte is op de kaart te zien als een vlakdekkende arcering over de watergang. De exacte begrenzing is niet op schaal ingetekend en dus niet op kaart af te lezen. In het algemeen geldt hiervoor:
 - 25 meter breed aan weerszijde vanuit de insteek bij 'meandering';
 - 10 meter breed aan weerszijde vanuit de insteek bij 'natte natuurzone';
 - 5 meter breed aan weerszijde vanuit de insteek bij 'natuurvriendelijke oever'.
- Rioolwatertransportleidingen
- Keringen

Als één of meerdere van deze gebiedspecifieke waterbelangen binnen uw plan aan de orde is/zijn, adviseren wij om contact met ons op te nemen. Dan kunnen wij samen met u bekijken hoe die een goede plek kunnen krijgen in uw plan.

Vergunningen

Voor een aantal werkzaamheden is een watervergunning vereist op grond van de Keur. Voorbeelden van situaties waarbij een watervergunning nodig is:

- het dempen of wijzigen van een watergang
- dammen (met duikers), steigers en vlonders, hekwerken en andere obstakels bij a-watergangen
- het planten van bomen en struiken
- toename verhard oppervlak meer dan 10.000 m² (een waterhuishoudkundigplan is dan noodzakelijk)

- het brengen van water in een watergang

Wanneer aan de bepalingen van de algemene regels van de Keur wordt voldaan, is geen vergunning vereist. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij de afdeling Vergunning verlenen & Handhaven van het waterschap (tel: 0411- 618618). Of gebruik de Vergunningchecker op <https://dommel.vergunningen.info>.